

AIGUA / EL FUTUR DEL DELTA

El Pla hidrològic canvia “només” de discurs

El Ministeri de Transició Ecològica i la CHE posen en valor els nous compromisos sostenibles del Pla hidrològic de la conca de l'Ebre 2021-2027, mentre que la PDE el cataloga de “fugida endavant” per la insuficiència persistent del cabal ecològic i la falta de determinació amb els sediments

Terres de l'Ebre Ò. Meseguer

La Confederació Hidrogràfica de l'Ebre (CHE) va traure a consulta pública este mes de juny, com ja va anunciar esta publicació, el nou Pla hidrològic de la conca de l'Ebre (PHE) amb l'horitzó del 2027. Es tracta del tercer cicle de planificació hidràulica a l'Estat espanyol des del 2010, data d'aprovació de la primera revisió dels plans de conca basant-nos en criteris i normativa europea. Per tant, és el tercer PHE i, tot i que la CHE i el Ministeri per a la Transició Ecològica hi exhibeixen literalment un compromís amb el nou marc estratègic *Ebro Sostenible* en el context del canvi climàtic; reduïxen substancialment el nombre d'hectàrees de regadiu a desenvolupar a la conca en relació amb el Pla 2015-2021 i posen damunt de la taula els problemes del Delta de l'Ebre per tal d'estudiar-los. No hi ha, per exemple, cap millora en el règim de cabals ecològics del tram final del riu Ebre. Es passa de 3.330 hectòmetres cúbics anuals d'aigua a Tortosa a 3.370 a la desembocadura, on la Plataforma en Defensa de l'Ebre (PDE) denuncia que no hi ha cap estació de mesura i que es té en compte el retorn de cabals dels dos principals canals de reg. Per tant, si bé el Ministeri destaca que “per primera vegada es fixen cabals ecològics mínims” en totes les masses d'aigua superficials, que passen de 69 a 687, el resultat per al tram català de l'Ebre és gairebé inòcua. Per mesos, el major cabal es preveu al març, amb 155 metres cúbics per segon, mentre que al setembre i l'octubre, la xifra es reduïx als 80. La PDE també denuncia que “no es té en compte la creixent salinització riu amunt”, que “cada vegada tindrà més efecte tant en l'ús urbà com en l'agrícola”. Tampoc no s'estableix un cabal ecològic concís per al riu Siurana, quan sí que hi apareixia en els documents preparatoris del Pla, i s'encomana el resultat a l'ACA i a la Taula del Siurana. El riu, afectat pel transvasament a Riudecanyes, està sec en esta època de l'any, com publicava recentment el portal *Reusdigital*.

Pla general de la roda de premsa de la PDE per a valorar el Pla hidrològic de l'Ebre. / FOTO: ACN

En este àmbit, la PDE denuncia que de les prop de 48.000 hectàrees de nous regadius que preveu el Pla, 13.500 se situen a Catalunya, entre les quals el Xerta-Sènia i el Segarra-Garrigues, i que per al regadiu ebrenc es calcula un consum de 54,7 hectòmetres cúbics anuals que ja implicarien, segons la PDE, un excedent de prop de 18 hectòmetres cúbics en relació amb els 72 que marca la concessió.

ELS SOBRANTS D'ÚS AGRÍCOLA

En este sentit, la teoria de la PDE continua sent que l'Estat espanyol, que “des del 1993 considera l'Ebre un riu excedentari”, continuarà alimentant la venda de sobrants d'aigua d'ús agrícola no utilitzats, seguint el model del Consorci d'Aigües de Tarragona (CAT). A més a més, culpa la Generalitat de la seua aposta pel Xerta-Sènia, que continuen veient com una opció de transvasament a Castelló encara més enllà de la “bona fe” dels gestors del canal. **“Amb quina fortalesa o fermesa pot [el Govern de la Generalitat] negociar o representar les Terres de l'Ebre quan les seues obres més emblemàtiques [els regadius] estan pendents d'aprovar-se per este Pla i són contradictòries amb el que demanem a les Terres de l'Ebre? Estem en un moment en què hi ha un debat entre les prioritats i els interessos”**, va deixar anar Tomàs en la compareixença que va fer este dimarts la PDE a la seua seu a Tortosa.

No aprecia la PDE que el nou Pla, com sí que posa en valor la CHE, haja passat de 429.000 hectàrees de nous regadius -de l'anterior PHE- a les 48.000. La Confederació argumenta que abans es recollien totes les pretensions de les comunitats autònomes i ara, amb criteris de sostenibilitat, no. També diu que es prioritzarà la modernització dels regadius, amb la qual cosa preveu alliberar 150 hectòmetres cúbics d'aigua a l'any. En este sentit la PDE considera, però, que la xifra de l'anterior Pla era desorbitada i “inflada” i que la modernització sempre comporta la intensificació de les collites més que no pas un estalvi. El Pla també reduïx el nombre de nous

MOBILITZACIONS

La Plataforma avisa que recuperarà la lluita al carrer al marge dels terminis d'al·legacions

El procés de consulta pública del nou PHE s'allargarà durant sis mesos, període durant el qual s'hi podran presentar al·legacions. La CHE ha obert un espai web on es pot accedir a l'esborrany del Pla i a documents divulgatius sobre el seu contingut, “per a fomentar el seu coneixement”, i ha definit deu tallers participatius que a partir del mes de setembre “desgranaran setmanalment els temes principals i les novetats”. La PDE ja ha donat per suposat que, a través dels su-

ports científics i jurídics que habitualment té, presentarà al·legacions i les promourà entre la població, però també ha alertat que, conscient que mai ha obtingut rèdits importants amb les seues aportacions, els temps administratius no impediran que si la plataforma ho creu oportú faça una crida imminent a recuperar la lluita al carrer, en la mesura en què ho permet la pandèmia. **“No li volem pegar voltes, com un hámster a una roda, al ritme de la CHE, i si**

considerem que hem de convocar una manifestació ho farem al marge dels terminis d'al·legacions”, va anunciar la portaveu Matilde Font. Manolo Tomàs va anar més enllà i va fer una crida **“a les institucions del territori”**, estranyat que el nou PHE no siga percebut com un perill real per al territori i el seu desenvolupament. **“Ens fa la sensació que no s'és conscient de la problemàtica. Fa 15 dies que s'ha publicat el Pla i tothom està callat”**, va lamentar.

LA DADA

48.000 ha de nous regadius, força menys que en l'anterior Pla

LA DADA

3.370 hm³ de cabal a la desembocadura, sense millora

LA DADA

2026 és l'horitzó d'este tercer cicle de planificació

En general la PDE es mostra molt decebuda amb el Pla i planteja de nou el conflicte amb els organismes i el govern estatal i el fa extensible als mateixos termes de sempre. **“Discurs amable, però fugida endavant”**, conclou Manolo Tomàs, portaveu històric de la Plataforma, que interpreta que es reconeixen els problemes del Delta, però critica que això no té relació, per exemple, amb la gestió dels cabals.

Per usos, segons la primera anàlisi de tota la farragosa documentació feta per la PDE, els urbans i industrials s'emporten 738 hectòmetres cúbics anuals, mentre que 7.756 són per al regadiu, per a donar cobertura a prop de 925.000 hectàrees de conreu.